

KOPP KOAP

Samen op de trappers in het onderwijs

Wat is KOPP KOAP?

= kinderen van ouders met een psychisch- of afhankelijkheidsprobleem.

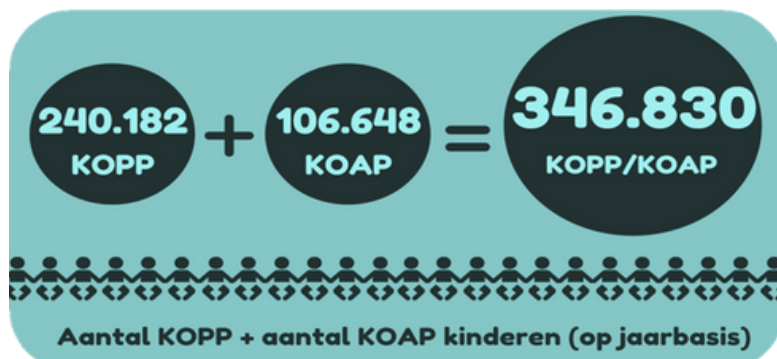
Uit onderzoek blijkt dat 1 op de 10 kinderen een KOPP kind is. Waarvan 1 op 3 later zelf met een psychische problematiek kampt. **Preventie** is van cruciaal belang!

Deze jongeren blijven vaak onder de radar.

Heb oog voor **volgende signalen**: te laat komen, ouder afwezig op oudercontact, onbetaalde schoolfacturen, spijbelen, toetsen niet ondertekend, zichzelf wegcijferen, veel zorg voor de ouder (parentificatie), gevoelens van schaamte of schuld, weinig aansluiting bij leeftijdsgenoten...

Uit onderzoek weten we dat het gaat over ongeveer **346.830** kinderen en dit is slechts een **onderschatting** van de cijfers aangezien dit enkel de geregistreerde cliënten zijn.

Deze kinderen hebben geen keuze in welke thuissituatie ze opgroeien, maar als school en als gemeenschap hebben we een keuze om hen te ondersteunen!

Wat kan je doen als (zorg)leerkracht?

Zorg dat de leerling zich **ontspant**. School is een plek waar deze leerlingen de kans krijgen om even jong te zijn (vb. sporten, praten met vrienden...)

Hou het **schoolwerk haalbaar**. Huiswerk is vaak een kruimel in het takenpakket van een KOPP leerling. Goed genoeg is ook goed.

Vertrouw op je buikgevoel en **zie de leerling als persoon**, kijk niet alleen naar de cijfers.

Luister zonder oordeel. Deze jongeren zijn vaak heel loyaal naar hun ouders. Soms is het al voldoende dat ze gewoon even hun hart kunnen luchten. Ookal staat de leerling niet open voor hulp: blijf aangeven dat je er bent voor de leerling.

Verduidelijk je rol en wees **transparant** wat je met de info gaat doen.

Indien er een vertrouwensband is, geef dan **informatie** over de **psychische problematiek** van de ouder op maat van de leerling.

Maak duidelijk dat er ook **andere kinderen** zijn die eenzelfde situatie meemaken. Gebruik filmpjes, websites of boeken om het thema bespreekbaar te maken.

Volg het **tempo** van de leerling. Als een leerling niet wil praten over problemen thuis, kan je ook over andere zaken praten, zoals interesses of hobby's.

Geef je eigen grenzen aan. Ook al trek jij je het lot van deze leerlingen erg aan, stel grenzen. Je bent (zorg)leerkracht, geen therapeut. Betrek tijdig het zorgteam van de school en zoek samen met de leerling naar **gepaste hulp en volwassen steunfiguren**.

Wat kan je doen als school?

Werk een KOPP KOAP beleid uit met aandacht voor vragen zoals:

- Wat doen we bij verontrusting?
- Wie neemt het gesprek op met de ouders?
- Is er een aangepast traject mogelijk voor deze jongeren? Vb. minder strikt in huiswerk, minder sancties bij laattijdigheid, ...
- Wat als een ouder een kind onder invloed komt ophalen?
- Hebben de (zorg)leerkrachten nood aan vorming rond dit thema?
- Is er voldoende ruimte om klassikaal het thema over psychische problemen en moeilijke thuissituaties te bespreken?

Hoe omgaan met de ouder?

Elke ouder wil het **beste** voor zijn kind. Ouders met een psychische kwetsbaarheid stellen bepaald gedrag vanwege hun ziekte, niet omdat ze 'slechte ouders' zijn. Ze zijn heel **gevoelig** voor druk van de omgeving. Dat ze met iemand van school in gesprek gaan, is al een grote stap.

Je hoeft niet akkoord te gaan met het gedrag van de ouders. Maar als je hen erkent in hun **ouderrol**, staan ze meer open voor hulp. Bekijk samen de situatie.

Spreek je bezorgdheid uit over de leerling en focus op **zichtbaar gedrag**. Hou het zo neutraal mogelijk: "Wat zijn oorzaken? Wie kan er helpen? Hoe kan de school mee zoeken naar oplossingen?".

Zie je zaken gebeuren die je echt ongerust maken? Blijf er niet alleen mee zitten, maar bespreek het met collega's uit het **zorgteam en het CLB**.

Hulp

Willen jullie een KOPP vriendelijk beleid uitwerken, een consult of een vorming op maat? Neem dan zeker contact op met de referentiepersonen KOPP KOAP van Ligant:

inez.vandewinkel@integra-limburg.be
ellen.gibney@integra-limburg.be

Interessante links

[Driedaagse opleiding KOPP KOAP](#)

[Artikel traumasensitief werken op school](#)

[Informatie en materialen KOPP KOAP](#)

[Kopp op! groepen](#)

[Boeken over KOPP KOAP](#)

Vergeet niet dat jullie van onschatbare waarde zijn voor deze kinderen!